AHMED BİN AMR (Ebû Tâhir)

Hadîs ve fıkıh âlimlerinin büyüklerinden. Adı, Ahmed bin Amr bin Abdullah bin Sarh el-Emevî'dir. "Ebû Tâhir" künyesi ile meşhûrdur. Benî Ümeyye'nin âzâdlısıdır. "Şerhu'l-Muvattâ" adındaki eserin yazarıdır. Irak'ta yetişen âlimlerdendir. Doğum târihi belli değildir. 250 (m. 864) senesinin Zilka'de ayında vefât etti.

Hadîs ve fıkıh ilmilerinde büyük bir âlim olan Ebû Tâhir, bir çok âlimden ders alıp ilim öğrendi. O, Süfyân bin Uyeyne, Abdullah bin Vehb, Sa'îd-ül-Âdem ve daha başka âlimlerden ilim alıp hadîs-i şerîf rivâyet etti. Kendisinden de, İmâm-ı Müslim, Ebû Dâvûd-ı Sicistânî, İmâm-ı Nesâî, İbn-i Mâce, Ebû Bekir bin Ebû Dâvûd, Abdurrahmân bin Ahmed er-Rüşdinî ve daha bir çok âlim ilim aldılar ve rivâyette bulundular.

O, âlimlerin büyüklerindendi. Irak'ta yetişen Mâlikî mezhebi âlimlerinin ikinci tabakasından idi. Sonra Mısır'a gidip yerleşti. Dedesi de Endülüs'e gitmişti. Mısır'da meşhûr Mâlikî âlimi Abdullah bin Vehb ile görüştü. Ondan çok ilim aldı ve

rivâyetlerde bulundu. Hadîs ilminde Saduk (rivâyet ettiği hadîs-i şerîflerde sağlam) bir râvidir. Ayrıca derin bir fıkıh âlimidir. İmâm-ı Mâlik bin Enes'in fıkıh bablarına göre tedvin ettiği meşhûr Muvattâ'yı şerh etti. Bu eser yazmadır.

Rivâyet ettiği hadîs-i şeriflerden ba'zıları şunlardır:

Hazreti Âişe, şöyle anlatır: Şiddetli bir rüzgâr estiği vakit, Resûl aleyhisselâm: "Allahım! Senden,
bunun, (rüzgârın) hayrını ondaki şeyin hayrını ve onun gönderildiği vazîfenin hayrını diliyorum.
Bunun (rüzgârın) şerrinden, ondaki şeyin şerrinden ve onun gönderildiği vazîfenin şerrinden sana sığınıyorum" buyururdu. Hava bulutlandığı vakit rengi değişir, (yerinde duramayıp içeri) girer çıkar, (öteye beriye) gider gelirdi. Yağmur yağdığı vakit ise açılırdı. Ben, bunu O'nun yüzünden anlardım. Kendisine sebebini sorduğumda: "Yâ Âişe! Belki bu bulut Ad kavminin dediği gibi (bir azâb) olur. Onu vadilerine doğru gelen bir bulut hâlinde görünce, (Bu bize yağmur verecek bir buluttur) dediler..."

"Cenâzeyi götürmede acele ediniz! Eğer sâlih bir kimse ise, onu hayra yaklaştırmış olursunuz. Eğer böyle değilse, (zâten işin sonu) kötüdür. (Bir an evvel) onu, boyunlarınızdan atmış olursunuz."

"Yağmur suyu veya nehir, dere suyu ile sulanan arazinin mahsûlünden uşr (ya'nî onda bir), hayvanla sulanan arazinin mahsûlünden ise yarım uşr (ya'nî yirmide bir)vardır."

"Sizden birinizin, (ormana gidip) odun toplaması ve onu sırtına yüklenerek getirip satması, kendisine birşey verilsin veya verilmesin, bir kişiye el açmaktan daha hayırlıdır."

"İhtiyarın kalbi, iki şeyi sevmek husûsunda gençtir: 1- Çok yaşamak, 2-Malı sevmek.."

"Mü'min, mü'minin kardeşidir. Bir mü'min için, kardeşinin üzerine satış yapması ve vazgeçmedikçe, dünürlüğü üzerine dünür göndermesi helâl olmaz."

Hayber feth edilince, yahudiler Resûlullahtan (aleyhisselâm) Hayber'de çıkan meyve ve ekinin yarısını vermek şartı ile çalışmak üzere kendilerini orada bırakmasını istediler. Bunun üzerine Resûlullah efendimiz: "Bu şartla dilediğiniz müddetçe sizi burada bırakıyorum..." buyurdu.

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

1) Tezkiret-ül-huffâz cild-2, sh. 504

2) Şezerât-üz-zeheb cild-2, sh. 120

3) Mu'cem-ül-müellifîn cild-2, sh. 36

4) Ed-Dîbâc-ül-müzehheb sh. 35